

נותני לחמי ומימי ופשתי וצמרי

הפועל עד שיווכח כוחו בנפעל. כל עוד לא יגיע מכתב מהעדה המתירה את בשרנו, לא נציל את המוסדות שבירושלים. הפה שאסר הוא הפה שיתיר, כך סברו חכמי וויליאמסבורג. נעמיד את העדה על הברכיים ודנחה את המגבית מפי וירא מקדמת דנא לפי חיי שרה או תולדות עד שיתרצו ויוכיחו לנו את טאמך נותם. אחרת - כך טענו - לא נוכל לדרוש מאוכלי חלב לתרום כספיהם עבור אלו שאוסרים את החלב.

הדבר לא הלך בקלות, הכבוד העצמי המינימלי דרש התחייבות מפורשת להכפיל את הכנסות המגבית בהאי שתא, כי על כן אין הקומץ משביע את הארי ובפרט כאשר הקומץ קטן והארי רעב. משנתרצו שני הצדדים הוחל לקרוא בשם קדמת דנא ובאו מנקרים שכבר יותר משלושים שנה לא עסקו בנושא ושאלו אותם הכך הנכם מנקרים כמנהג אבותיכם בידיכם ושאלו שני הצדדים ואמרו הן והכל שריר ברור וקיים, מזל טוב, אפשר לפסול את המנקר שהלעניו זכר לחלב, ולגשת למגבית.

אולם לא לפני שהמכתב הגיע לארה"ב והושמטו ממנו הקטעים הבלתי נעימים, כגון הסתירה שבין השבחים שכתבו לפני חדשים מועטים על אותו מנקר לעומת הפסול שנמצא בו היום. עוד הושמטה פיסקא במכתבו של אחד מחבריהם על מצב בריאותו של האחד מארה"ב.

כן הוסתרה הסתירה שבין המכתבים, האחד המדבר על הניקור שערכו האורחים שבאו להר כיח מיומנותם והשני המדבר על ניקור המנקרים הוותיקים דמה, אך מי סכל וידקדק בקטנות, בשעה שפליטי עיריני מצפים למגבית, אחרת עלולים ח"ו לנווע ברעב רח"ל.

לו היתה בלבם של המקבלים הנתמכים שמץ של יושר או לפחות רגש של כבוד עצמי לא היו מסכימים לעמוד בפני כל בלא בושפת פנים ולהכשיר מאכילי חלב, שלכל הדעות הכשירו חלב דאורייתא, לפי הודאתו המפורשת של אותו שליח של ההתאחדות שמנקרי העדה לא רצו להיפגש אתו. הרי ההקלטה בקסטה ניתנת לכל דורש והדב"רים הנשמעים שם מעידים כמאה עדים, כי בחלב דאורייתא מדובר.

אם זהו המחיר הנדרש תמורת הדולארים שלהם, אם חייבים להתיר את החלב ולהכשיר מאכילי חלב תמורת אותה חולשה לכסף ירוק. אם עד נדי כך התחזק כוחו של הפועל בנפעל, מה הועילו "חכמים" ב"תקנתם"?

מה לחלב אצל כספים! מה לתבן את הבר! כשם שאין בר בלא תבן, כך אין דיני נפשות שאין בהשתקתן משום ממור. ות. והכוונה היא לאותם נפעלים המקבלים שכרם משלם ומחליפים דעתם כחלוף הרוח. אך לפני חודשים מספר היו אלה רבני העדה החרדית שכתבו וחתמו על ההזנחה בשטח הניקור בארה"ב ועל המכשלה כי רבה היא. כמו כן שמכו ידיהם על המנקרים דפעה"ק שהם הם הנאמנים והמומחים בשטח הזה.

בנוסף לכך באה התעוררות בארצה"ב מאנשים השייכים לעדה זו. איש מן החוץ שהעניז להטיל דופי בכשרות של ההתאחדות בניו-יורק הושמץ כשונא והושקת כאוייב, עד שבאו אנשי ירוש"ל לים הנימנים על העדה וזעקו חמס על חלב דאורייתא. אחריהם הרהיבו בנפשם כמה חברי התאחדות וענו ואמרו כי אכן נעשתה התועבה הזאת להאכיל בני ישראל בשר פיגולים. וזכא"ו כל

הזעקה ולכס כך כונסו אסיפות הושמעו שם קללות, ישבו ודנו, שקלו וטלו האידך להסיר את הכתם שהשאיר אחריו שומן החלב מבלי לוותר על טעמו רח"ל.

אחת האפשרויות העיקריות להסתיר את ההזנחה והמכשלה בחלב דאורייתא היא בדיונים ארוכים על מנהגי הניקור. לא דנו על הסרת החלב לכל הדעות ותיקון המכשול שלא ישונה להבא באף איטלוי בארה"ב, אלא שהתפלפלו על ניקור בין צלע היי"ב ליי"ג. משלא עלתה ארוכה למכת החלב עצמו החליטו להור ציא מן הכוח אל הפועל את כוחו של הפועל בנפעל.

כך הוא סדר הפועלים להוציא אל הפועל את כוחם על ידי הפחדת הנפעל לים. בכל חורף מיד לאחר החגים נערכת

מגבית ל"קורן הצלה" בארה"ב. קורן הצלה זו שהשפילה את גבאי ירושלים עד עפר, עד שלא קבלו את נאמיותם של הכפועלים דארה"ב אפילו כדי לחלק את הכספים. משלחת מיוחדת על טהרת יהודי וויליאמסבורג באה לירושלים כמונטיפיורי בשעתו, ולחלק יצתה.

כך הוא בסדרי החלוקה, על אחת כמה וכמה בגיוס הכספים. את הסכומים הנאספים בקרן זו מעבירים לטאמנותם של תושבי וויליאמסבורג כאמור, כי אין הם מאמינים לנתמכים שלהם, אך את "גודל" הסכום חשים היטב מנהלי שלושת המוסדות שאינם מקבלים כספים על שמם

ממדינת ישראל סכום שאינו מספיק לכדי מזון שתי סעודות, גם במוסדות אלו, שאינם מאכל"סים תלמידים רבים.

תמורת מגבית זו הוכרחה העדה לשלם במטבע קשה הפעם. מאכילי החלב איימו - לא נערוך את המגבית ולא נפעיל את

ענין כוחו של הפועל בנפעל נדון בשנים האחרונות בהרבה הזדמנויות. בעיקר נפגמו בו אלו המוכנים למוכר את עצמם וכל רכושם - הרוחני כמובן - לאדון שהואיל בטובו לזרוק להם דולאר אחד כעצם לכלבים.

אלו דנו בנושא ההשתעבדות לנדיב או לממונה, למושל או לשררה, המעניק לנפש עלובה את שיירי הבשר שמקומם לא ימצאנו בפרזר שלו.

התומכים והנתמכים התלויים זה בזה, הגיעו ביחד למסקנה, - הטבעת מיחסי הגומלין שביניהם, שכל מי שמקבל מכל מי שנותן, בין אם הוא נדיב שברצותו מוסיף וברצותו מפחית, ובין אם הוא פקיד או אמרכל, ממונה או שררה, שחייב לתת - לשניהם ישנה אותה השפעה על המקובל.

כמנהג מקבלים חשובים קבלו גבאי קופת "העדה החרדית" את הכרעת התומכים מעבר לים, שאין לקבל כספים מהשררה והפקיד הממונה מטעם מדינת ישראל משום כח הפועל בנפעל. כוחו של הפועל בנפעל הוכח בעצם קבלת הכרעת התומכים, בניגוד לדעת גדולי ישראל נבגי"מ ואלו החיים אתנו פה היום לאויש"ט.

לא לברור הלכות כספים אנו באים עתה, כי על כן אין לדון בממונות כש"מ דובר בדיני נפשות. אין ולא היתה בס"ד שום סכנת טמטום מוחות והשחתת נפשות בירושלים עיה"ק, ח"ו מהאי דעתא, כולם יודעים את גודל הערך שבקיומם של בתי שחיטה שונים הנמצאים. תחת השגחת בתי דינין שונים וקנאת שוחטים תרבה זהירות.

הציבור החרדי לא קיבל האיסור שהטילו על השחיטה הנפרדת שהקים ועד העיר האשכנזי לפני כשישים שנה ומאז ועד עתה אין איש שם על לב איסורי פוליטיים המכריזים כטריפה על שחיטה זו או אחרת. תופעה ברוכה זו אף היא עמדה לה לירושלים עיה"ק, שלא הוטל בה מום בקדשי השחיטה והניקור, איש על מחנהו ואיש על דגלו. אין מונע פול, וכשאין מונעפול יודע כל אחד להיזהר ולהקפיד. אין מי שיסתיר מהצד בור מכשולות הגורמים להאכלת נבילות וטריפות, חלב ודם ח"ו, ובעזה"י ניצלה ירושלים מתופעה זו, עד היום. כה יתן ה' וכה יוסיף.

אולם, לא נוכל לרחוץ בנקיון כפינו, בכך שאנו תושבי אר"י בס"ד לא הלכנו לקראת התאחדויות ומונופולים ולא נכשלנו באיסורי חלב, בשעה שאחבי"י היושבים בערי ומושבות ארה"ב ונת"פטמו בשר שנתנת בטבעת סטמור, נכשלו והושחתו באכילת חלב דאורייתא שאיסורו בכרת רח"ל. מי יוכל לשקוט ולנוח או מי יעז להשקיט ולאטום את זעקת המרומים, יהודים ששילמו מחיר מיוחד כדי שנפגשם תירגע וידעו כי בשר קודש הם אוכלים, והנה בעתה.